

EGY PERCBEN

Két találkozó is várt rá

ELEKTRONIKA Dr. Rencz Márta 55 éve érettségizett és 50 éve diplomázott. Két diáktalálkozó is várt rá májusban, egy tolnai és egy budapesti; utóbbin aranydiplomát vehetett át. A műszaki egyetem tanszékvezetőjének egész eddigi pályafutása a mikroelektronikához kötődött, emeritus professzor. ► **4**

Az elmúlt öt évtizedet mikroelektronikai kutatás-fejlesztéssel töltötte

Aki a termikus tranziensmérő megszületésénél bábáskodott

ELEKTRONIKA Dr. Rencz Márta 55 éve érettségizett és 50 éve diplomázott. Két diákutalálkozó is várt rá májusban, egy tolnai és egy budapesti; utóbbin aranydiplomát vehetett át. A műszaki egyetem tanszékvezetőjének egész eddigi pályafutása a mikroelektronikához kötődött, emeritus professzor, neves kutató és EU-s szakértő, pályázatbíró.

Wessely Gábor
szerkesztoseg@tolnainepzajsag.hu

– Elektronika. Ez egy olyan terület, ahol ugrásszerű, szinte követhetetlen változások mentek végbe az elmúlt évtizedekben. Am önnök követni kellett ezeket, hiszen a műszaki egyetemen dolgozik a hetvenes évek óta. Vázolja, kérem, a pályakezdését!

– Miután villamosmérnöki diplomát szereztem 1973-ban – mondja dr. Rencz Márta –, ott maradtam tanítani a Budapesti Műszaki Egyetemen. Akkor még nem létezett doktoriandusz-képzés, hanem az akadémia biztosított tudományos továbbképzési ösztöndíjat, s így maradhattam az Elektronikus Eszközök Tanszéken. Végigjártam a ranglétrát, és 2005-től tanszékvezető vagyok.

– Beszélgetésünk egyik apropója az említett 1973-as évszám, a másik pedig 1968...

– Igen, két kerek évforduló: találkozás a régi diáktársakkal. A tolnai gimnáziumban érettségiztem 55 éve, az egyetemen pedig ötven éve végeztem, nemrég vehettem át az aranydiplomát.

– A tanítást hetven fölött is ugyanolyan lendülettel csinálja, mint huszoneves korában?

– A professzorok egy részét emeritus professzori címmel ruházta fel az egyetem. Ez azt jelenti, hogy hirdethetnek továbbra is előadásokat, részt vehetnek a doktori képzésben ugyanúgy, mint a fiatalabb oktatók. Nekem is vannak dokto-

Dr. Rencz Márta 55 éves érettségire érkezett Tolnára, gyermekkorai emlékezetes helyszínén, a Holt-Duna partján is szétnézett

A szerző fotója

randuszaim, kutatási projekteket irányítok, de tanítani már nem tanítok.

– Honnan indultak ötven éve, és hol tartanak most az elektronikus eszközökkel kapcsolatos kutatások?

– Hatalmas változások történtek. A sógorom jogász, aki egyszer azt mondta: az a jó az öregedésben, hogy az ember egyre jobb lesz a szakmájában. Ez egy jogásznál lehet, hogy igaz, de egy villamosmérnök-nél nem. Nálunk az elsajátítandó ismeretanyag homogén, s ha módosul is, átlátható. Nálunk viszont szerteágazó és egyre bonyolultabb. Tulajdonképpen minden újdonságot az építőipari tervezéstől az orvosi műszerekig, a kommunikációs eszközöktől a robottechnikáig a villamosmérnökök találtak ki.

Iszonyatos a fejlődés. Amikor a tanszékünk megalakult, az volt a neve, hogy Elektroncsövek és Félvezetők Tanszéke. De hamarosan kiszorították a régi dolgokat az újak. Én már tanárként csak mikroelektronikával foglalkoztam. A fő kutatási területem a mikroelektronikai eszközökben fellépő termikus hatások vizsgálata volt.

– Ez alatt mi értendő?

– Például az, hogy ha sokáig használjuk a mobiltelefonunkat, érezzük, hogy felforrósodik. Minden eszköz viselkedése megváltozik, ha megváltozik a hőmérséklete. Mi ezt vizsgáltuk a tanszéken, és olyan eredményeket értünk el, amelyekre világszerte felfigyeltek. Sokat jártam külföldre szak-

mai konferenciákon előadásokat tartani, hogy népszerűsítsem azt a módszert, amelyet ma, a világ minden félvezetőgyárában alkalmaznak. Egy mérőkészülékről van szó, amelyet mi egy kisvállalkozás keretében kezdtünk gyártani. A termikus tranziensmérő prototípusa 1996-ban készült. S ma már nem egy kisvállalat, ha-

nem egy világcég forgalmazza. A magyar céget megvette egy angol, azt egy amerikai, azt pedig a német Siemens. Úgyhogy ma én a Siemensnek is dolgozom, mégpedig a Stratégia és innováció csoport kutatási igazgatójaként.

– Akkor nem unatkozik...

– Nem, főleg mostanában, amikor az EU-tól is sok feladatot kapok mint szakértő, pályázatbíró. A pandémia és a háború rádöbentette az EU-t és az USA-t, hogy helyben is szükség van a digitális iparra, a mikroelektronikai gyártásra, mert minden ilyen termelést kihelyezni Ázsiába nagy függőséget, nagy kockázatot jelent. Köztudott jelenség volt például a csiphiány. Úgyhogy most kutatás-fejlesztési pályázati dömping van az unióban.

Az édesapja a mözsi iskola igazgatója volt

Dr. Rencz Márta 1950-ben született Tolnában. A helyi gimnáziumban érettségizett 1968-ban, majd a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Karán folytatta a tanulmányait, ahol 1973-ban kapta meg a diplomáját, és ott maradt tanítani. Végigjárta a ranglétrát, volt tanársegéd, adjunktus, do-

cens, megszerezte a kisdoktori, a nagydoktori titulust; 2005-től professzori címmel rendelkezik. Azóta az Elektronikus Eszközök Tanszékének vezetője, neves kutató. Ismert tolnai családból származik. Édesapja a mözsi általános iskola igazgatója volt évtizedeken keresztül, édesanyja is pe-

dagógusként dolgozott. Férjével az egyetemen ismerkedett meg; diáktársak voltak. Két gyerekük és négy unokájuk van. Szülőhelyére szívesen jár vissza, például elszármazottak találkozóira. A közösségi oldalakon is nyomon követi a tolnai történéseket.